

POLIS-kysely ikääntyneiden palveluista ja arjen sujuvuudesta

Keski-Pohjanmaan vanhusneuvosto 08.05.2024 § 13
3144/00.02.01/2023

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Polis-kysely ikääntyneiden palveluista ja arjen sujuvuudesta sulkeutui 21.3.2024. Vanhusneuvosto halusi selvittää kyselyn avulla ikääntyneiden näkemyksiä hyvinvointialue Soiten palveluiden saatavuudesta ja arjen sujumiseen liittyvistä asioista. Kyselyistä kerättyä ja analysoitua dataa hyödynnetään vanhusten eri palveluiden suunnittelussa tulevina vuosina.

Ikäihmisiä koskevaan kyselyyn vastasi kaikkiaan 220 henkilöä, jota voidaan pitää varsin hyvänä määränä asiakasryhmä huomioiden. Vastaajista suurin osa oli luonnollisesti 65-74 vuotiaita (50 %). Vastaajat asuivat täysin tasaisesti kaupungissa/ kuntakeskuksessa tai haja-asutusalueella. Tästä voi päätellä, että maaseudulla vastattiin kyselyyn aktiivisemmin. 72 % vastanneista asui omakotitalossa, eikä tältä osin ollut eroa kahdella ryhmällä. Tekoäly ryhmitti 192 henkilöä kahteen ryhmään. Ryhmä A 103 osallistujaa ja ryhmä B 89 osallistujaa.

Ryhmä A kokee saavansa riittävästi tietoa ikäihmisille tarkoitetuista hyvinvointialueen palveluista (70 %), heillä on riittävät digitaidot hyvinvointialueen palveluissa asioimiseen (85 %), he ovat mukana vaikuttamistoiminnassa järjestöjen kautta (81 %), he osaavat hakeutua tarvitsemiinsa sosiaali- ja terveystalviin (93 %) ja he ovat tietoisia sosiaali- ja terveystalvuneuvonnasta (82 %).

Ryhmä B ei ole mukana vaikuttamistoiminnassa järjestöjen kautta (vain 18 % mukana), heillä ei ole riittävästi digitaitoja hyvinvointialueen palveluissa asioimiseen (vain 21 % riittävästi digitaitoja), he eivät koe saavansa riittävästi tietoa ikäihmisille tarkoitetuista hyvinvointialueen palveluista (vain 6 % kokee saavansa riittävästi) ja he eivät ole käyttäneet sähköisiä palveluja, kuten varanneet sähköisesti aikaa vastaanotolle (vain 24 % on käyttänyt).

Suurin osa vastanneista eli 60 % tai enemmän olivat yhtä mieltä seuraavista asioista;

- he eivät tarvitse jatkuvaa apua päivittäisessä toiminnossa (vain 17 % tarvitsi)
- he eivät koe yksinäisyyttä viikoittain (vain 23 % koki)
- heidän elämä on merkityksellistä (86 % oli tätä mieltä)
- he eivät tiedä riittävästi Seniori terveystalviin toiminnasta (vain 25 % tiesi)
- he saavat palvelun omalla äidinkielellään (93 %)
- he eivät olleet tutustuneet ONNI TV:seen (vain 27 % oli tuttu)

- he haluavat asua omassa kodissaan ja saada sinne tarvittavat palvelut (88 %)
- keskustelu- ja kuulemistilaisuudet ovat hyvä tapa ottaa ikääntyneet mukaan päätösten valmisteluun (87 %)
- heillä on läheisiä/ tukiverkosto apunaan (91 %)
- heidän mielestään yhteiskunnan tulisi hyödyntää ikäihmisten tietotaitoa elämän eri aloilta ettei kaikki unohtuisi (96 %)

Polis kyselystä selviää, että vaikka vastaukset jakaantuu selvästi kahteen hyvinkin erilaiseen ryhmään, niin kokonaisuutena Keski-Pohjanmaalla on halua, kykyä ja rohkeutta uudistua. Tätä voidaan perustella seuraavilla Polis-kyselyn tuloksilla;

- 57 % kokee omaavansa riittävästi digitaitoja hyvinvointialueen palveluissa asioimiseen
- 73 % katsoo, että tietokoneiden ja älypuhelimien opetusta pitää järjestää nykyistä enemmän
- 73 % katsoo, että voisi ajatella käyttävänsä liikkuvia palveluita
- 67 % osaa hakeutua tarvitsemiinsa sosiaali- ja terveystalouteihin
- 54 % on tietoinen sosiaali- ja terveystalouteineuvonnasta
- 60 % tietää, että voi antaa palautetta hyvinvointialueen palveluista verkkosivuilla
- 74 % harrastaa liikuntaa säännöllisesti
- 70 % pääsee kulkemaan haluamiinsa tapahtumiin ja tilaisuuksiin, eikä kyytiasiat ole ongelma
- 65 % tietää, että asuinpaikkakunnaltani löytyy järjestöjä, joista voi tarvittaessa saada tukea
- 55 % on käyttänyt hyvinvointialueen sähköisiä palveluita, kuten varannut sähköisesti ajan vastaanotolle
- 75 % on käyttänyt Omakanta-palveluita
- 54 % voisi ajatella asuvansa tulevaisuudessa yhteisöllisessä asumisessa
- 88 % halua asua omassa kodissaan ja saada sinne tarvitsemansa palvelut
- 70 % saa mielestään tarkoituksenmukaisia lääkärinpalveluita terveyskeskuksessa
- 52 % on mukana vaikuttamistoiminnassa järjestöjen kautta
- 63 % mielestä sähköisiä ja liikkuvia palveluita lisäämällä voidaan parantaa palveluiden saavutettavuutta
- 60 % mielestä sähköisten ja liikkuvien palveluiden hyödyntäminen säästää itseltä aikaa ja rahaa
- 64 % mielestä hyvinvointialueen kiinteistö kustannuksista pitää saada vähennettyä mieluummin kuin henkilöstökuluja
- 69 % mielestä hyvinvointialueen tulee käyttää resursseja mieluummin liikkuvien palveluiden lisäämiseen kuin huonokuntoisten rakennusten ylläpitoon
- 52 % mielestä vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ikäihmisten hyväksi
- 94 % mielestä ympärivuorokautisia asumispalveluita tulee olla jokaisessa alueen kunnassa
- 67 % mielestä kuntoutusta kotiin saatavana olisi hyvä olla
- 91 % mielestä heillä on läheinen tai muu tukiverkosto apunaan
- 67 % osaa hakeutua tarvitsemiinsa sosiaalipalveluihin

- 96 % mielestä yhteiskunnan tulisi hyödyntää ikäihmisten taitoja elämän eri aloilla, ettei kaikki unohtuisi

Ohessa liitteenä ”Arvona osallistuminen” – sanoista teoiksi Polis-alustalla. Liite 1.

Päätösesitys

Neuvosto päättää keskustella Polis-raportista, antaa siihen liittyviä kehittämissuhteita hoidolle ja hoivalle sekä Tesalle ja toimittaa raportin Polis-kyselystä aluehallitukselle.

Päätös

Esittelijä Jussi Salminen esitteli neuvostolle Polis-kyselyn tuloksia ja neuvosto merkitsi asian tiedoksi. Samalla neuvosto päätti toimittaa raportin Polis-kyselystä aluehallitukselle tiedoksi.